

רשומות

הצעות חוק

17 ביולי 2002

3180

ח' באב התשס"ב

עמוד

- 922 הצעת חוק עברייני מין (הגנה על הציבור), התשס"ב-2002
- 930 הצעת חוק המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אורח, התשס"ב-2002

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק עברייני מין (הגנה על הציבור), התשס"ב-2002*

פרק א' - הוראות יסוד

1. חוק זה מטרתו להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין חוזרות על ידי עברייני מין, באמצעות הערכות מסוכנות בשלבים שונים של ההליך המשפטי, תכנית שיקום מניעתית, ותכנית פיקוח ומעקב.
2. בחוק זה -
- "עברייני מין" - מי שהודשע בביצוע עבירות מין או שבית משפט קבע שעבר עבירת מין בלי הרשעה;
- "עבירת מין" - עבירה לפי פרק י' סימן ה' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), למעט לפי סעיף 352;
- "הערכת מסוכנות" - אבחון שנעשה בידי בעל מקצוע שהוכשר במיוחד לאבחון עברייני מין והכולל הערכת הסיכון הנשקף מאדם להישנות ביצוע עבירות מין על ידו וכן המלצות לענין דרכי ענישה, שיקום מניעתית, פיקוח ומעקב;
- "מרכז שיקום" - גוף שבמסגרתו ניתן שיקום מניעתית לעברייני מין, בפיקוח המדינה, לרבות שירות המבחן;
- "קצין פיקוח ומעקב" - מי שהוכשר על ידי רשות הפיקוח והמעקב שנתכוננה בפרק ד' לבצע פיקוח ומעקב על עברייני מין;
- "קצין שיקום" - מי שהוכשר על ידי מרכז שיקום שנתכונן בפרק ג' לעשות שיקום מניעתית לעברייני מין, לרבות קצין מבחן;
- "שיקום מניעתית לעברייני מין" - תכנית שיקום לעברייני מין, שמטרתה למנוע הישנות עבירות מין על ידם;
- "תרופות" - תרופות המיועדות להחלשת הדחף המיני;

דבריו הסבר

החוקים. תכנית המעקב תעוצב בהתחשב בהערכת המסוכנות של העברייני ובמצבו המשפטי.

התפקידים העיקריים של רשות המעקב והפיקוח הם:

- הרשות תהווה מקום שבו יהויכ עברייני המין להתייצב ולדווח על פרטים שונים הנוגעים לו, למשל, מקום מגורים ומקום עבודה, כדי לאפשר מעקב אחריו.
- הרשות תוסמך לקבוע קווי התנהגות שיותאמו לאופי העבירה שבוצעה על ידי העברייני (כך למשל, תוכל הרשות לאסור על עברייני מין, שהתבוננות בחומר פורנוגרפי היתה החוליה הראשונה בשרשרת ההתנהגויות שהובילו לביצוע עבירות מין, להחזיק חומר כזה).

מטרת הצעת החוק ליצור הסדר כולל לטיפול בעברייני מין כדי להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין חוזרות על ידי עברייני מין. שלושה נדבכים להצעה: קביעה של הערכות מסוכנות בשלבים שונים של ההליך המשפטי, תכנית שיקום מניעתית, ותכנית פיקוח ומעקב.

1. הנדבך הראשון מתרכז במאמץ לחולל שינוי פנימי בעברייני המין. כדי לחולל שינוי כזה, מוצע שעברייני המין יהויב להשתתף בתכנית שיקום מניעתית, הנבנית במיוחד בעבורו, שמטרתה לסייע לו לשנות את דפוסי התנהגותו, המחשבה והרגש שלו.

2. הנדבך השני מתרכז במעקב ופיקוח חיצוני על עברייני המין בקהילה. הצעת החוק מציעה להקים רשות מעקב ופיקוח הקרויה במדינות אחרות PAROLE. רשות כזו תהיה אחראית לביצוע מעקב אחר עברייני מין עם

* הצעות חוק - מס' פ/339, פ/564, פ/917; הועברו לוועדה ביום י"ט בשבט התש"ס (26 בינואר 2000), מס' פ/2398; הועברה לוועדה ביום ג' בשבט התשס"ב (16 בינואר 2002).
ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

3. על אף האמור בכל דין, מוסמכים מעריך מסוכנות, קצין שיקום וקצין פיקוח ומעקב לקבל את המידע הזה, ככל הנדרש לצורך עבודתם עם עברייני מין ובקשר אליו:
- (1) מידע כאמור בסעיפים 2, 11 ו-11א לחוק, המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981² (להלן - חוק המרשם הפלילי);
- (2) כתבי אישום, פרוטוקולים, הכרעות דין וגזרי דין לגבי עבירות מין המיוחסות לעברייני המין;
- (3) כל הערכות המסוכנות שנעשו לגבי עברייני המין;
- (4) מידע הנמצא בידי מעריך מסוכנות, קצין שיקום וקצין פיקוח ומעקב לענין עברייני המין.

4. (א) מי שקיבל מידע לפי חוק זה, ישמרו בסוד.
 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מותר למי שקיבל מידע לפי חוק זה לגלותו באחת מאלה:

- (1) האדם שעליו נסב המידע הסכים בכתב לגילויו, וכל עוד לא ביטל בכתב את הסכמתו האמורה;
- (2) קיימת חובה או רשות בחוק לגלות את המידע;
- (3) בית המשפט התיר לגלות את המידע.

5. (א) לא ישמש אדם כמעריך מסוכנות, כקצין שיקום או כקצין פיקוח ומעקב, אלא אם כן עבר הכשרה מיוחדת לכך.
- (ב) שר העבודה והרווחה בהתייעצות עם שר הבריאות יקבע תנאי הכשרה למעריכי מסוכנות ולקציני שיקום:
- (ג) השר שהממשלה תקבע לענין זה יקבע בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה תנאי הכשרה לקציני פיקוח ומעקב.

פרק ב' - הערכת מסוכנות

6. (א) הגופים המנויים להלן לא ייתנו החלטות בנוגע לעברייני מין בעניינים המפורטים להלן אלא לאחר קבלת הערכת מסוכנות מעורבת:
- (1) בית משפט בעת מתן גזר דין, צו שיקום לפי פרק ג', צו פיקוח ומעקב לפי פרק ד', צו מבחן לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³, או החלטה בערעור על החלטות לפי פסקה זו;
- (2) מרכז שיקום בעת קביעת תנאי שיקום מניעתי או שינויים לפי פרק ג';
- (3) רשות לפיקוח ולמעקב בעת קביעת תנאי פיקוח ומעקב או שינויים לפי פרק ד'.

דבריו הסבר

הערכת המסוכנות תיעשה על ידי בעל מקצוע שהוכשר במיוחד לאבחן עברייני מין ולהעריך את הסיכון הנשקף מהם.

בצד ההגנה על החברה קיימות גם זכויות יסוד של עברייני המין ולפיכך קובעת ההצעה כלים וסמכויות לגופים שונים שיאפשרו הפעלה מידתית של אמצעים שונים, תוך שימוש במנגנוני ביקורת שיפוטית תקופתית.

3. הנדבך השלישי המוצע הוא קביעת מערכת הערכות מסוכנות לעברייני המין. הערכת המסוכנות היא הכלי המרכזי הדרוש לשם יישום תכנית השיקום ותכנית הפיקוח והמעקב, והיא אמורה לענות על השאלה באיזו מידה עברייני המין עלול לשוב ולבצע עבירות, ומה מידת הסיכון הטמון בו.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 332.

³ דיני מרינת ישראל, נוסח חדש 14, עמ' 312.

(ב) הגופים המנויים להלן לא יחליטו על שחרור עברייני מין אלא לאחר קבלת הערכת מסוכנות מעודכנת שקבעה שעבריין המין אינו מסוכן לציבור:

(1) ועדת שחרורים לפי חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001⁴, לגבי שחרור על תנאי של עבריין מין;

(2) השר לביטחון הפנים או מי שהוא אצל לו את סמכותו לפי סעיף 36 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971⁵, לגבי מתן חופשה לעבריין מין.

(ג) בית משפט הדין בבקשת מעצר או שחרור ממעצר בערובה לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996⁶, או בערר על החלטה לפי אותו סעיף רשאי להורות על הגשת הערכת מסוכנות מעודכנת אם הנאשם הודה בביצוע עבירת מין; לענין סעיף קטן זה, "הערכת מסוכנות" - אבחון שנעשה בידי בעל מקצוע שהוכשר במיוחד לאבחן עברייני מין והכולל הערכת הסיכון הנשקף מאדם להישנות ביצוע עבירות מין על ידו.

(ד) גוף מהגופים המקבלים החלטה בהתחשב בהערכת מסוכנות לפי סעיף זה ימסור העתק מהערכת המסוכנות לעבריין המין ויאפשר לו לטעון לגביה; גוף כאמור רשאי לבקש השלמות והבהרות ממי שערך את הערכת המסוכנות.

פרק ג' - שיקום מניעתי

7. (א) שיקום מניעתי לפי פרק זה ייעשה במרכז שיקום.

(ב) החליט בית המשפט שלא לגזור עונש מאסר בפועל על עבריין מין, ייעשה השיקום המניעתי במסגרת צו מבחן על ידי קצין מבחן.

(ג) תפקיד מרכז שיקום יהיה לקבוע כללים לתכניות שיקום מניעתי ולגבש תכניות שיקום מניעתי פרטניות לעבריין מין לפי צרכיו המיוחדים.

(ד) שר העבודה והרווחה יקים מרכזי שיקום ויקבע בתקנות, בהתייעצות עם שר הבריאות ושר המשפטים, תנאים להקמתם ולפעולתם של מרכזי שיקום לרכות באמצעות גופים שאינם של המדינה.

8. (א) בית המשפט ייתן במעמד גזר הדין צו שיקום מניעתי (כחוק זה - צו שיקום) לגבי עבריין מין לתקופה שיקבע ובהתאם לתכנית שיקום מרכז שיקום או בית הסוהר לפי פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁵, לפי הענין, על פי הערכת מסוכנות; בית המשפט רשאי, מנימוקים מיוחדים שיפרט, לא לתת צו שיקום או לתת צו שיקום כמקום עונש.

(ב) גזר בית המשפט עונש מאסר בפועל על עבריין המין, יבוצע צו השיקום בבית הסוהר על פי תכנית שתיקבע בבית הסוהר; על שיקום זה לא יהולו הוראות סעיפים 9, 10, 11 ו-12.

(ג) סמוך לשחרורו של עבריין מין מבית הסוהר, ייתן בית המשפט צו שיקום שיחול על המשוחרר, לתקופה שיקבע ובהתאם לתכנית שיקום מניעתי שיקבע מרכז שיקום, והכל על פי הערכת מסוכנות.

(ד) במעמד מתן צו השיקום, יסביר בית המשפט לעבריין המין את משמעות הצו ואת תנאיו.

(ה) עבריין המין או נציג היועץ המשפטי לממשלה רשאים לערער על החלטות לפי סעיף זה.

⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 410.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

9. (א) צו שיקום לפי פרק זה יינתן לתקופה שלא תפחת משנתיים ולא תעלה על חמש שנים, אלא מגימוקים שיירשמו.
- (ב) בית משפט רשאי לקצו צו שיקום, לפי בקשה שהגיש עבריין מין לאחר שעברו שנתיים לפחות מיום תחילת תוקפו של הצו, אם שוכנע על פי הערכת מסוכנות כי עבריין המין אינו מסכן את הציבור.
- (ג) בית המשפט רשאי להאריך צו שיקום על פי בקשת נציג היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה סמוך לתום תקופת השיקום המניעתית, אם שוכנע על פי הערכת מסוכנות כי עדיין נשקף סיכון לביצוע עבירות מין על ידי עבריין המין; בית המשפט רשאי לחזור ולהאריך את צו השיקום ובלבד שכל הארכה לא תעלה על תקופה של חמש שנים.
- (ד) בהחלטות לפי סעיף זה יהיו בפני בית המשפט המסמכים המפורטים להלן:
- (1) הערכת מסוכנות מעודכנת;
 - (2) כתבי אישום, פרוטוקולים, הכרעות דין וגזרי דין לגבי עבירות מין המיוחסות לעבריין המין;
 - (3) כל הערכות המסוכנות שנערכו לגבי עבריין המין בעבר.
10. (א) נתן בית המשפט צו שיקום, יקבע מרכז השיקום לעבריין מין תכנית שיקום מניעתית הכוללת, בין השאר, תנאים כנושאים האלה, כדי למלא אחרי מטרות השיקום המניעתית בהסתמך על הערכת מסוכנות:
- (1) מקום מגוריו של עבריין המין, סביבתו החברתית ודרכי השימוש בזמנו הפנוי;
 - (2) לימודיו של עבריין המין, הכשרתו המקצועית או עיסוקו;
 - (3) שילובו של עבריין המין במוסד חינוכי או שיקומי;
 - (4) טיפול רפואי, גמילה מאלכוהול או מסמים, לרבות אשפוז לשם כך, על פי המלצת רופא מומחה ובהסכמת עבריין המין.
- (ב) קצין שיקום יעבוד עם עבריין מין בהתאם לתכנית שיקום שנקבעה על ידי מרכז השיקום.
- (ג) עבריין המין או נציג היועץ המשפטי לממשלה רשאים לערער על החלטות לפי סעיף זה לפני בית המשפט שנתן את צו השיקום לפי סעיף 8.
11. (א) קצין שיקום ידווח על הפרת צו השיקום מיר למרכז השיקום ולקצין הפיקוח והמעקב העובד עם עבריין המין; היה קצין השיקום קצין מכחן ידווח לקצין המבחן המחוזי.
- (ב) קצין שיקום ידווח לבית המשפט על הפרת צו השיקום, אלא אם כן, אחרי התייעצות עם מרכז השיקום או קצין המבחן המחוזי, לפי הענין, וקצין הפיקוח והמעקב העובד עם עבריין המין נמצא, כי ההפרה קלת ערך או שניתן למנוע הפרה חוזרת בדרך של תיקון תכנית השיקום.
12. (א) המפר צו שיקום, דינו - מאסר שנתיים.
- (ב) הרשיע בית המשפט עבריין מין בהפרת צו שיקום, יחולו הוראות פרק ג' בשינויים המחויבים.

תנאי שחרור 13. עמידה בצו שיקום היא תנאי לשחרורו של אסיר לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001.

צו שיקום הכולל שימוש בתרופות 14. לא ייעשה שימוש בתרופות במסגרת שיקום מניעתית אלא על פי צו בית המשפט ובהתאם לתנאים האלה:

- (1) השימוש בתרופות הוא חלק מהשיקום המניעתית של עבריין המין הכולל גם אמצעים אחרים;
- (2) עבריין המין אינו קטין;
- (3) רופא מומחה קבע שמצבו של עבריין המין מצדיק שימוש בתרופות ושמצבו מתאים לשימוש בתרופות;
- (4) התרופות ניתנות בידי רופא מומחה שעבר הכשרה מיוחדת כשיקום מניעתית של עבריין מין תוך שימוש בתרופות;
- (5) עבריין המין הסכים לשימוש בתרופות לאחר שהוסברה לו משמעות השימוש ונמסר לו מידע רפואי הדרוש לו לפני החלטתו;
- (6) התרופה אושרה בידי משרד הבריאות למטרת שיקום מניעתית לעבריין מין.

פרק ד' - פיקוח ומעקב

רשות לפיקוח ולמעקב 15. (א) השר שהממשלה תקבע לענין זה יקים רשות לפיקוח ולמעקב (בפרק זה - הרשות).

(ב) מטרת הרשות היא להפעיל פיקוח ומעקב על עבריין מין בקהילה כדי להגן על הציבור ולמנוע עבריינות מין חוזרת; הרשות תעמיד עבריין מין בפיקוח ומעקב בהתאם להוראות פרק זה.

(ג) תפקידי הרשות יהיו:

- (1) לקבוע תנאי פיקוח ומעקב לעבריין מין הנמצא בקהילה;
- (2) לערוך חוזים בין עבריין המין לרשות בדבר תנאי פיקוח ומעקב החלים עליהם;
- (3) לנהל מרשם הכולל את פרטי עבריין המין בהתאם להוראות חוק זה כדי לאפשר פיקוח על עבריין מין;
- (4) להתערבן בדבר פרטיהם של עבריין מין שיש עליהם חובת התייצבות לפי חוק זה;
- (5) לקיים מגע שוטף ותדיר עם עבריין מין שהם תחת פיקוח ומעקב בקהילה.

חקופת הפיקוח והמעקב 16. (א) פיקוח ומעקב על עבריין מין יחל באחד המועדים האלה:

- (1) מועד פסק הדין, אם לא הוטל על עבריין המין עונש של מאסר בפועל;
- (2) מועד שחרורו של עבריין המין מבית הסוהר, אם הוטל עליו עונש מאסר בפועל.

(ב) גזר בית המשפט את דינו של עבריין מין, יקבע בצו את משך הפיקוח והמעקב על פי הערכת מסוכנות, לתקופה שלא תעלה על חמש שנים או למשך תקופת צו השיקום, לפי התקופה הארוכה יותר.

(ג) בית המשפט רשאי לקצר תקופת פיקוח ומעקב על פי בקשה שהגיש עבריין מין לאחר שעברו שנתיים לפחות מיום תחילת תוקפו של הצו אם שוכנע על פי הערכת מסוכנות כי עבריין המין אינו מסכן את הציבור; בית המשפט רשאי להוסיף ולקצר תקופת פיקוח ומעקב כאמור ובלבד שבקשה נוספת לא תוגש לפני תום שנה מיום ההחלטה הקודמת של בית המשפט בענין זה.

(ד) בית המשפט רשאי להאריך בצו את תקופת הפיקוח והמעקב על פי בקשת נציג היועץ המשפטי לממשלה, שהוגשה סמוך לתום תקופת הפיקוח והמעקב אם שוכנע על פי הערכת מסוכנות כי עדיין נשקף סיכון לביצוע עבירות מין על ידי עבריין המין; בית המשפט רשאי לחזור ולהאריך את תקופת הפיקוח והמעקב ובלבד שכל הארכה לא תעלה על תקופה של חמש שנים או על משך תקופת צו השיקום, לפי התקופה הארוכה יותר.

(ה) בהחלטות לפי סעיף זה יהיו לפני בית המשפט המסמכים המפורטים בסעיף 9(ד).

(ו) בית משפט שנתן צו לפי סעיף זה יודיע לעבריין המין כי הוא מועמד תחת פיקוח ומעקב וכי חלה עליו חובת ציות לתנאי הפיקוח והמעקב.

קציני פיקוח ומעקב

17. הרשות תמנה קצין פיקוח ומעקב מקרב עובדי המדינה שהתקיימו בו שניים אלה:
(1) משטרת ישראל הודיעה כי אין מניעה למנותו מטעמים של ביטחון הציבור;
(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה לפי סעיף 5 לענין הפעלת הסמכויות לפי פרק זה וכן הכשרה כפי שיקבע השר שהממשלה תקבע לענין זה.

סמכויות קציני פיקוח ומעקב

18. לקצין פיקוח ומעקב יהיו הסמכויות האלה לצורך מילוי תפקידיו כדי לוודא שעבריין מין עומד בתנאי הפיקוח והמעקב:

- (1) לדרוש מעבריין המין להתייבב לפניו;
- (2) לקבל מידע מעבריין המין, מבני משפחתו, מחבריו, ממכריו וממעסיקו;
- (3) להיכנס למקום מגוריו של עבריין המין בנוכחותו;
- (4) לחפש על גופו של עבריין המין ובכליו;
- (5) לחפש במקום מגורי עבריין המין וברכבו, לרבות חדירה לחומר מחשב; על חיפוש כאמור יחולו הוראות סעיפים 23, 26, 27, 28 ו-29 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, למעט הדרישה לערוך את החיפוש בפני שני עדים שאינם שוטרים;
- (6) לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ מתבצעת הפרה של תנאי הפיקוח והמעקב; על תפיסת חפץ כאמור יחולו סעיפים 32(ב) עד 42 לפקודה האמורה.

שיתוף פעולה

19. הפיקוח והמעקב ייעשו תוך שיתוף פעולה בין קצין הפיקוח והמעקב לבין קצין השיקום העובדים עם עבריין המין.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

20. (א) עבריין מין יהיה נתון לתנאים האלה במסגרת הפיקוח והמעקב:

- (1) חתימה על חוזה פיקוח ומעקב;
- (2) חובת התייצבות לפי סעיף 22;
- (3) איסור להשתמש בסמים או אלכוהול;
- (4) איסור להחזיק בחומר פורנוגרפי או חומר הנועד לעורר מיניות;
- (5) קבלת אישור מקצין הפיקוח והמעקב בענין העסקתו;
- (6) מפגשים עם קצין הפיקוח והמעקב לפי תיאום;
- (7) קיום התנאים שנקבעו על ידי מרכז השיקום בתכנית השיקום המניעתית;
- (8) מתן אפשרות לקצין הפיקוח והמעקב לברוק את מילוי תנאי הפיקוח והמעקב, לרבות להיענות להזמנותיו לפגישות, להשיב לשאלותיו הנוגעות לענין, לאפשר לו לבקר בביתו ובמקום עיסוקו, ולהציג לרשותו מסמכים או ראיות אחרות שנוגעים לעיסוקו.
- (9) מתן אפשרות לקצין הפיקוח והמעקב לערוך חיפוש בגופו, בכליו, במקום מגוריו או בכלי רכבו;
- (10) הסכמה לבדיקה שנועדה לוודא שאין סמים או אלכוהול בגופו לפי דרישת קצין הפיקוח והמעקב;
- (11) בדיקה בפוליגרף לפי דרישת קצין הפיקוח והמעקב.

(ב) הרשות רשאית בהסכמת מרכז השיקום שקבע את תכנית השיקום המניעתית לעבריין המין, לקבוע לעבריין מין תנאים בנושאים האלה במידה הנדרשת כדי למלא אחרי מטרת הפיקוח והמעקב ובהסתמך על הערכת מסוכנות:

- (1) איסור לנהוג בכלי רכב או לנהוג בכלי רכב בלא נוכחות אחר, אם כלי רכב שימש בעבר כאמצעי לביצוע עבירת מין;
- (2) איסור להימצא מחוץ למקום המגורים בשעות מסוימות, אם עבירות המין נעשו על ידו בשעות מסוימות;
- (3) איסור להימצא בקרבת מקומות מסוימים, אם עבירות מין נעשו על ידו במקומות דומים;
- (4) איסור להתחבר עם אנשים מסוימים או עם אנשים שנמנים עם קבוצות מסוימות, אם התקשרות עמם עלולה להביא לביצוע עבירות מין;
- (5) איסור לרכוש או להחזיק, במישרין או באמצעות אחר, או לשאת חפצים שייקבעו, אם עלולים להיווצר בכך פיתוי או הזרמנות לביצוע עבירת מין;
- (6) איסור להיפגש עם נפגע העבירה או להימצא בקרבת מגוריו.

(ג) הרשות רשאית, בכל עת, עד תום תקופת הפיקוח והמעקב, לשנות, בהסכמת מרכז השיקום, ובהסתמך על הערכת מסוכנות, את תנאי הפיקוח והמעקב שנקבעו לפי הוראות סעיף זה.

(ד) עבריין המין או נציג היועץ המשפטי לממשלה רשאים לערער על החלטות לפי סעיף זה לבית המשפט הרן בתקופת צו הפיקוח והמעקב.

21. (א) עבריינין המין יחתום על חוזה בכתב שיכלול את תנאי הפיקוח והמעקב לפי סעיף 20; החוזה יכלול הודעה שהמפר תנאים אלה יהיה צפוי לעונש של שנתיים מאסר.
(ב) סירוב לחתום על החוזה כמוהו כהפרת תנאי הפיקוח והמעקב.

22. (א) על עבריינין מין הנמצא בקהילה, להתייצב בסניף הרשות הקרוב למקום מגוריו בתוך שבוע ימים מיום שחרורו או מיום מתן גזר דינו לפי הענין, ולמסור את הפרטים האלה:

(1) שמו;

(2) מספר תעודת הזהות שלו;

(3) תצלומה;

(4) מקום מגוריו;

(5) מקום עבודתו.

(ב) חל שינוי בפרטים שבסעיף קטן (א), חייב עבריינין המין להודיע לרשות על השינוי בתוך שבוע.

23. (א) הרשות תנהל מרשם שיכלול את הפרטים המפורטים בסעיף 22 וכן הרשעות וגזרי דין של עבריינין המין בעבירות מין.

(ב) המשטרה, קצין הפיקוח והמעקב, מעריך המסוכנות וקצין השיקום רשאים לקבל מידע מהמרשם לצורך מילוי תפקידיהם.

24. (א) המפר תנאי מתנאי הפיקוח והמעקב, דינו - מאסר שנתיים.

(ב) הרשיע בית המשפט עבריינין מין בהפרת תנאי הפיקוח והמעקב, יחולו הוראות פרק ר' בשינויים המחוייבים.

פרק ה' - הוראות שונות

25. שר העבודה והרווחה והשר שהממשלה תקבע לענין זה ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות ככל ענין הנוגע לביצועו.

26. (א) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק המרשם הפלילי לענין מסירת מידע למי שזכאי לקבלו, ואולם אין בהוראות חוק המרשם הפלילי כדי לפגוע בהוראות סעיפים 3, 4 ו-6.

(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות קצין מבחן על פי דין.

27. (א) תחילתו של חוק זה כיום שיקבע בצו שר העבודה והרווחה בהתייעצות עם שר שהממשלה תקבע לענין זה, ורשאי הוא להחילו בהדרגה לפי אזורים, סוגי עבירות או גילים.

(ב) הוראות חוק זה יחולו, לענין עברייני מין שלא הוטל עליהם מאסר בפועל, במועד שיקבע שר העבודה והרווחה בהתייעצות עם השר שהממשלה תקבע לענין זה.

(ג) הוראות חוק זה יחולו גם על עבירות שנעברו לפני תחילתו כאמור.

חברי הכנסת: תמור גוז'נסקי, מוחמד ברכה, עסאם מח'ול, זבולון אורלב, ענת מאור, חוסניה ג'בארה, אילן גילאון, אבשלום וילן, נעמי חזן, נחום לנגנטל

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם הועדה לעניני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת:

הצעת חוק המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אזרחי, התשס"ב-2002*

1. מטרתו של חוק זה להקים מועצה לאומית למחקר ולפיתוח אזרחי, אשר תייעץ לממשלה בגיבוש מדיניות לשם ניצול המאגר המדעי והטכנולוגי האזרחי של מדינת ישראל ולפיתוחו.
2. בחוק זה -
- "האקדמיה" - כמשמעותה בחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, התשכ"א-1961;
- "חוק מבקר המדינה" - חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב)²;
- "חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958³;
- "המועצה להשכלה גבוהה" - כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- "מחקר ופיתוח" - פעילות שיטתית ומקורית המיוערת להוסיף ידע מדעי וטכנולוגי חדש, או לפתח יישום חדש של ידע מדעי או טכנולוגי קיים;
- "מחקר ופיתוח אזרחי" - מחקר ופיתוח שהמדינה משתתפת במימונו במישרין או בעקיפין, שאיננו מחקר ופיתוח במערכת הביטחון;
- "מערכת הביטחון" - משרד הביטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות ביטחוניות ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הביטחון;
- "השר" - שר המדע התרבות והספורט או השר שהוא יושב ראש ועדת השרים לעניני מדע וטכנולוגיה, לפי קביעת הממשלה.
3. מוקמת בזה המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אזרחי (להלן - המועצה).

דבריו הסבר

תיאום בתחום המחקר והפיתוח האזרחי, לרבות בין המגזרים השונים שמהם הוא מורכב. התיאום נדרש במישורים שונים, לרבות נושא המדיניות הכוללת וקביעת סדרי העדיפויות הלאומיים, נושא התקצוב וכן הגברת היעילות ומניעת החפיפה. למועצה תהיה "ראיית על" בתחום המחקר והפיתוח האזרחי, והיא תייעץ ותמליץ לממשלה בנושאים שונים לרבות בנושאים האמורים.

הכטחת ראייה לאומית כוללת ואובייקטיבית, החורגת מתחומי פעולתם של משרדי הממשלה, מותנית בהקניית מעמד סטטוטורי בלתי תלוי למועצה, ולפיכך מוצע כי היא תפעל תחת החסות המינהלית של האקדמיה הישראלית למדעים. להבדיל ממשרדי הממשלה העוסקים בתכנון, מימון וביצוע של מחקר ופיתוח בתחומם הייעודי, המועצה תהיה מטה מייעץ ולא גוף מבצע, ופעולתה תתבסס על עבודת מטה ברמה לאומית וממשלתית כוללת.

מוצע להקים מועצה שתעמיד לרשות הממשלה ייעוץ מקצועי בלתי תלוי בתחומי הארגון, התיאום והתקצוב של כל סוגי המחקר והפיתוח האזרחי, שהמדינה משתתפת במימונו במישרין או בעקיפין.

המחקר והפיתוח האזרחי מורכב משלושה מגזרים עיקריים. מגזרים אלה הם המגזר האקדמי, המגזר התעשייתי והמגזר הממשלתי. המחקר האקדמי מתבצע בעיקר במוסדות האקדמיים ואינו מכון, ככלל, למטרות ספציפיות של הממשלה או של המשק. המחקר והפיתוח התעשייתי מתקיים בגופים שונים במגזר זה, ומכון להגברת התועלת כמושגי המשק. המחקר והפיתוח במגזר הממשלתי נעשה על פי הכוונת הממשלה ומטרתו לסייע לה בקביעת מדיניות וסדרי עדיפויות ובייעול ושיפור של ביצוע תפקידיה.

מטרתה של הצעת החוק להקים את המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אזרחי, שתבטיח את קיומו של

* הצעת חוק מס' פ/2200; הועברה לוועדה ביום י' בחשון התשס"א (8 בנובמבר 2000).

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 193.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

4. (א) נשיא המדינה ימנה את המועצה על פי המלצת הממשלה; חברי המועצה יהיו מינוי המועצה והרכבה

(ב) המועצה תהיה בת 15 חברים, אשר אינם נושאים בתפקיד ניהולי פעיל בתחום המחקר והפיתוח, וזה הרכבה:

(1) מדען בעל מוניטין וניסיון בניהול מערכות מחקר ופיתוח, שאינו עובד מדינה, והוא יהיה יושב ראש המועצה;

(2) חבר האקדמיה;

(3) ארבעה מדענים בעלי ניסיון ומוניטין במחקר ופיתוח ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, העוסק במחקר, ובהם חבר אחד לפחות מתחום מדעי החברה והרוח;

(4) ארבעה מומחים אנשי התעשייה עתירת הידע, בעלי ניסיון ומוניטין במחקר ובפיתוח תעשייתי או בניהול;

(5) ארבעה מדענים בעלי ניסיון ומוניטין בתחום המדיניות וקביעת סדרי העדיפויות והצרכים של המחקר והפיתוח הדרוש לביצוע תפקידי הממשלה (להלן – "מחקר ופיתוח ממשלתי"), לרבות עובדי מוסדות מחקר ממשלתיים;

(6) כלכלן בעל ניסיון ומוניטין בתחום כלכלת המחקר והפיתוח.

(ג) מדען בעל ניסיון ומוניטין במחקר ופיתוח במערכת הביטחון, שימונה לפי הוראות סעיף קטן (א), ישמש כמשקיף בדיוני המועצה.

(ד) המלצת הממשלה לא תינתן אלא לאחר שהשר נועץ באלה:

(1) לענין מינוי יושב ראש המועצה, בועדת השרים לעניני מדע וטכנולוגיה ובנשיא האקדמיה;

(2) לענין פסקה (2) בסעיף קטן (ב), בנשיא האקדמיה;

(3) לענין פסקה (3) בסעיף קטן (ב), בנשיא האקדמיה ובמועצה להשכלה גבוהה;

(4) לענין פסקה (4) בסעיף קטן (ב), במדען הראשי כמשרד התעשייה והמסחר ובהתאחדות התעשיינים;

(5) לענין פסקה (5) בסעיף קטן (ב), בפורום המדענים הראשיים ובראשי מוסדות מחקר ממשלתיים;

(6) לענין פסקה (6) בסעיף קטן (ב), בנגיד בנק ישראל;

(7) לענין סעיף קטן (ג), בראש מינהל פיתוח אמצעי לחימה ותשתית במשרד הביטחון.

דברי הסבר

הרכב מאוזן של המועצה צריך גם לשקף את המתח הטבעי שבין הסקרנות והרצון לפתח את הידע האנושי לשמו, לבין התכלית החברתית והכלכלית של המחקר והפיתוח בסיפוק צרכיה של המדינה. לכן, לצד המדענים מהתחום האקדמי ומתחום השירות הציבורי מוצע לכלול במועצה גם תעשיינים וכלכלן. רק מועצה המסוגלת להעמיד ולהציג מנהיגות מקצועית ומדעית

מטרת ההצעה היא להבטיח שהראיה הכוללת בנושאי מחקר ופיתוח לאומיים תתבסס על שיקול דעת מקצועי. לפיכך, המועצה חייבת להיות בעיקרה מועצה של מומחים בתחומי המדע והטכנולוגיה העיקריים, כדי שנומחיותם המשותפת תוכל לספק את התמונה הכוללת המתחייבת מתפקידי המועצה ותאפשר להם לזהות הזדמנויות מדעיות, טכנולוגיות וכלכליות בשטחים מגוונים.

(ה) בהרכב המועצה יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים.
(ו) הודעה על מינוי המועצה, על הרכבה ועל כל שינוי בהרכבה תפורסם ברשומות.

תפקידי המועצה 5. אלה תפקידי המועצה:

- (1) ליעץ לממשלה בנושא תכנון, ארגון והסדרה של המחקר והפיתוח האזרחי ובנושא תקציבים לפיתוח;
- (2) להמליץ לממשלה על קווים למדיניות לאומית כוללת, שנתית ורב שנתית, בתחום המחקר והפיתוח האזרחי;
- (3) להמליץ לממשלה על תחומי עדיפות לאומיים בנושא המחקר והפיתוח האזרחי;
- (4) להמליץ לממשלה על הקמת תשתיות למחקר ולפיתוח, על ביצוע פרויקטים בתחום המדע והטכנולוגיה;
- (5) ליעץ לממשלה, לוועדת השרים לענייני מדע וטכנולוגיה ולפורום המדענים הראשיים בנושאים הקשורים למחקר והפיתוח הממשלתי, לרבות נושא הקמת מוסדות מחקר ממשלתיים והחזקתם, וכן להמליץ על אמות מידה מקצועיות למינוי המדענים הראשיים במשרדי הממשלה ולמינוי ראשי מוסדות מחקר ממשלתיים;
- (6) למלא כל תפקיד נוסף המוטל עליה על ידי הממשלה בתחום המחקר והפיתוח.

6. יושב ראש המועצה וחברי המועצה ימונו לתקופה של ארבע שנים וניתן להאריך את תקופת כהונתם בשנתיים נוספות; חבר מועצה שהסתיימה כהונתו לא יתמנה כחבר המועצה אלא לאחר שחלפו ארבע שנים מתום כהונתו.

7. יושב ראש המועצה וחבר המועצה יחדלו לכהן לפני תום תקופת הכהונה אם נתקיים אחד מאלה:

- (1) הם התפטרו במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) הם חדלו להיות אזרחים ישראלים או תושבי ישראל;
- (3) הם נעדרו משלוש ישיבות רצופות של המועצה, ולדעת יושב ראש המועצה לא היתה סיבה סבירה להיעדרם;
- (4) הם הורשעו בפסק דין סופי בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים לשמש כחברי המועצה;
- (5) הם מונו לתפקיד ניהולי פעיל בתחום המחקר והפיתוח, ולענין יושב ראש המועצה - הוא מונה לתפקיד כאמור או לעובד המדינה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עקב חשיבותם ומרכזיותם של המחקר והפיתוח הביטחוניים, מוצע כי מומחה בתחום המחקר והפיתוח הביטחוניים ישמש כמשקף, כדי להבטיח קשרי גומלין הולמים בין שתי המערכות, המשלימות זו את זו.

בעלת שיעור קומה, תוכל להבטיח את יישום המלצותיה, ועל כן יש למנות למועצה מדענים הנהנים ממוניטין מקצועי ומדעי רב, שהם גם בעלי מודעות לתפקידם של המחקר והפיתוח בסיפוק צרכיה החברתיים והכלכליים של המדינה.

8. יושב ראש המועצה וחבר המועצה יושעו מכהונתם אם הוגש נגדם כתב אישום בשל השעיה עבירה שמהותה, תומרתה או נסיבותיה מצדיקה את השעייתם.
9. השר רשאי להעביר חבר מועצה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו אם נבצר ממנו העברה מכהונה דרך קבע למלא את תפקידו.
10. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה ופעולותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.
11. (א) חבר המועצה יימנע מהשתתפות בדיון או מהצבעה בישיבות המועצה אם הנושא עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד ענינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין ענין אישור שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו במועצה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות המועצה.
- (ב) נתברר לחבר המועצה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד ענינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליושב ראש המועצה.
- (ג) בסעיף זה -
- "ענין אישור" - לרבות ענין אישור של קרובו או ענין של גוף שחבר המועצה או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או ענין של גוף שיש להם בו חלק בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;
- "קרוב" - בן זוג, הורה, צאצא, אח או אחות או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר המועצה.
12. (א) המועצה תגיש לשר, אחת לשנה, דין וחשבון על פעולותיה ועל המלצותיה. דיווח שנתי
- (ב) ועדת השרים לעניני מדע וטכנולוגיה תקיים דיון בחשבון השנתי לאחר הגשתו, והממשלה תקיים בו דיון במסגרת דיוניה בתקציב המדינה השנתי, ותתייעץ במועצה בשאלת התקציבים למחקר ולפיתוח אזרחי.
13. (א) לשם ביצוע תפקידיה לפי חוק זה רשאית המועצה לאסוף מידע, ולשם כך לדרוש מכל גוף מבוקר, כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה, שקבע השר, מידע או דיווח, בכתב או בעל פה, בענין הנוגע למחקר ופיתוח אזרחי שהוא בתחום תפקידו.
- (ב) גוף מבוקר כאמור ימסור למועצה את המידע על פי דרישתה, ואלו אין באמור בסעיף קטן זה כדי לחייב מסירת מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין.
- (ג) השר יקבע בתקנות הוראות בדבר אופן דרישת המידע והעברתו למועצה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אשר תיתן למועצה את השירותים האמורים, ולא תקציב לביצוע פעולות מחקר ופיתוח. זאת כדי להבטיח את ראייתה הכוללת של המועצה על ידי הרחקתה מהתחרות על חלוקת התקציב הממשלתי. בכך תחוק עצמאותה ותובטח יכולתה להתמקד ביעודה העיקרי כגוף מייצע.

מוצע שחברי המועצה יתמנו לתקופה של ארבע שנים. ניתן יהיה למנות חלק מחברי המועצה לשנתיים רצופות נוספות כדי להבטיח רציפות ויציבות בפעולתה של המועצה בעתיד.

מוצע שלמועצה יהיה תקציב החזקה ופעילות שוטפת שימומן על ידי אוצר המדינה ויועבר לאקדמיה

(ד) בתקנות לפי סעיף קטן (ג) רשאי השר לקבוע סייגים לענין מירע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, ולענין מירע הנוגע לענינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם, שגילוייו עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי.

(ה) מי שממלא תפקיד מכוח חוק זה, לא יגלה ידיעה או תוכן של מסמך שהגיעו לידי מכות תפקידו, אלא אם כן קיימת חובה על פי דין לגלות את המידע, או שבית המשפט התיר את גילוי המידע.

14. המועצה תקבע לעצמה את דרכי עבודתה ונהליה, ככל שאלה לא נקבעו בהוראות לפי חוק זה. סדרי עבודת המועצה

15. לשם מילוי תפקידיה רשאית המועצה להקים ועדות משנה ולהאציל להן מסמכויותיה; לוועדות משנה כאמור רשאי יושב ראש המועצה לצרף משקיפים מומחים, לרבות עובדי מדינה. הקמת ועדות משנה

16. (א) חבר המועצה, למעט יושב ראש המועצה, לא יקבל שכר בעד שירותיו במילוי תפקידו במועצה, אך יהיה זכאי לכיסוי הוצאות סבירות שהוציא בקשר למילוי תפקידו, על פי כללים שקבעו השר ושר האוצר.
(ב) יושב ראש המועצה יקבל שכר שקבעו השר ושר האוצר. שכר והחזר הוצאות

17. (א) שירותי ההחזקה והפעילות השוטפת של המועצה יינתנו בידי האקדמיה, ואולם בכל הנוגע לפעילות המועצה, יפעלו עובדי האקדמיה הנותנים שירותים למועצה, לפי הוראות יושב ראש המועצה ובפיקוחו. החזקה ופעילות שוטפת ומימון

(ב) אוצר המדינה יממן את הוצאות ההחזקה והפעילות השוטפת של המועצה, והוא יעביר לאקדמיה את הכספים הדרושים להוצאות ההחזקה והתפעול כאמור, לפי הוראות שיקבע השר.

18. אין בחוק זה כדי לפגוע בהוראות סעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה. שמירת דינים - חופש אקדמי ביצוע ותקנות

19. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר התייעצות במועצה ובאישור הועדה לעניני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

20. הוראות חוק זה לא יחולו על מחקר ופיתוח במערכת הביטחון. סייג לתחולה

21. תחילתו של חוק זה ביום

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי סעיף 34(1) לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994, להלן תמצית חוות דעתו של נציב הדורות הבאים לכנסת לגבי הצעת החוק:

"נציב הדורות הבאים רואה חשיבות עליונה ביצירתו של הסדר לתכנון מדעי ראוי הצופה פני עתיד, ברומה להסדר הקיים במדינות רבות בעולם. על כן תומכת נציבות הדורות הבאים בהצעת החוק. עם זאת, חייבת מדינת ישראל ליתן יתר משקל לשיקולים של תכנון לאומי אסטרטגי ומדיני, זו זכותה וחובתה במסגרת המשאבים המוקצים על ידה למחקר ופיתוח.

על כן מציע הנציב לשנות בהתאם את הרכב המועצה המנוי בסעיף 4(א) להצעה. כמו כן מציע הנציב לקבוע כי המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אזרחי תהא גוף מאוגד בלתי תלוי להערכת משרד האוצר להצעת החוק צפויה עלות לצורך ההחזקה והתפעול של המועצה, אך לא ניתן להעריבה במדויק בשלב זה. מוצע כי החוק ימומן מהקטנת הרזרבה של תקציב המדינה.

חברי הכנסת: מיכאל איתן, נעמי חזן

מועד התחילה ייקבע בעת הכנת החוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית.